

ЗАКЛУЧОЦИ

од работната средба на Советот за евроинтеграции на МАНУ со претставници на СЕП на Владата на Република Македонија

По опстојната дебата, Советот за евроинтеграции на МАНУ, до СЕП и Владата на Република Македонија, ги упати следниве констатации и сугестии:

Прво, тешката политичка и општествена криза низ којашто проаѓа Република Македонија не смее да ја дерогира работата на Советот за евроинтеграции на МАНУ. Напротив, Советот и во овој тежок период низ кој проаѓа земјата со уште поголема упорност и посветеност ќе работи на основите цели зацртани во Меморандумот за соработка на МАНУ и СЕП - ќе иницира и ќе организира дебати по клучни прашања од евроинтеграцискиот процес на Република Македонија, јасно ќе ги идентификува најзначајните прашања, проблеми и ограничувања на нашиот пат кон ЕУ, и ќе нуди можни решенија за нивно надминување, преку сериозен научен и стручен пристап, кој ова тело може да го обезбеди, па дури и да постигне синергетски ефект со соединување на научниот потенцијал на МАНУ и на пошироката академска заедница и професионалноста и стручноста на експертите на СЕП.

Второ, Советот потенцира дека не постои алтернатива за развојните перспективи на Република Македонија надвор од евроатласкиот интеграциски процес, поради бројни причини: од географска гледна точка, Македонија е дел од Европа; ЕУ е наш релевантен пазар - 70 - 80 % од вкупната надворешно - трговска размена на нашата земја се одвива со земјите членки на ЕУ; Македонија е мала земја, со мал пазар, т.е. со пазар со мала апсорпциона моќ, поради што нашите претпријатија не можат да реализираат економии од обем и да бидат конкурентни, без ориентација кон единствениот пазар на ЕУ - пазар со преку 500 милиони луѓе, со висок доход и висока куповна моќ и пазар кој ќе ги принудува нашите економски субјекти постојано да се справуваат со висок конкурентски притисок и постојано да ги подобруваат перформанските на своето работење; надвор од економските аргументи, треба да се има предвид и фактот дека ЕУ обезбедува мир, сигурност, безбедност за своите граѓани, почитување на човековите права, владеење на

правото, демократија и дека во земјите членки ги промовира другите западни стандарди со истовремено почитување на различностите - националните, верските, културните итн. *Трејшо*, потенцирајќи го големото значење на документот што беше предмет на денешната дебата - Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија, за сумирање на напредокот на Република Македонија во евроинтеграцискиот процес, но и за сумирање на идните обврски и приоритети и ограничувања на нашиот пат кон ЕУ, членовите на Советот до СЕП и надлежните ресори на Владата на Република Македонија ги упатија следниве забелешки и сугестии:

- Во иднина е неопходно во овој документ да се обезбеди подобра балансираност на неговите структурни делови, кои синтетички гледано, ги опфаќаат: клучните прашања во сферата на економијата, во областа на политичките критериуми (демократија, реформи на јавната администрација, владеење на правото, човековите права и заштита на правата на мнозинските заедници и сл.) и во доменот на образованието и културата, животната средина и сл. Имено, во документот се широко елаборирани економските критериуми, но во определена смисла се запоставени другите области, во кои земјата се соочува со сериозни проблеми.
- неопходно е во документот посебно да се потенцираат сферите во кои забелешките на ЕК, на Извештајот на Прибе и на други релевантни документи на ЕУ, се најголеми, со јасна елаборација на приодите за нивно надминување.
- Советот укажа дека веќе во овој момент е можно да се селектираат посебно значајни и сензитивни прашања и проблеми поврзани со евроинтеграцискиот процес, кој бараат подлабока анализа и елаборација - назадувањето на земјата во исполнувањето на политичките критериуми, судскиот систем, неговата поставеност и неговата логика на функционирање, проблемите во сферата на образованието и културата, медиумите, дејствувањето на политичките партии, споеноста на партиите со државата, кредибилитетот на

институциите, истражувањето и развојот, фискалната одржливост на земјата, пазарот на труд, статистиката итн.

- Членовите на Советот сугерираат да се подготви листа на приоритетни прашања и искажаа подготвеност за нив да отворат научни расправи и дебати (конференции, тркалезни маси, научни и стручни анализи, изработка на научни проекти и сл.), со вклучување на компетентни кадри од пошироката академска заедница и од другите научни институции од земјата, со цел да се понудат научно издржани предлози и сугестии кои ќе им користат на креаторите на политиките во реализација на нашата стратешка цел - Македонија полноправна членка на НАТО и ЕУ.